

SİRKULER (2025/27)

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın vergide kaybı önlemek ve sahte faturalı işlemlere dur demek için hayata geçirdiği yapay zeka tabanlı Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemi'nden (KURGAN) ilk bildirimler, firmalara Mali Müşavirlere ve Yeminli Mali Müşavirlere gelmeye başladı.

A- Kuruluş Gözetimli Analiz Sistemi (KURGAN) Nedir?

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Risk Analiz Merkezi (RAM) tarafından geliştirilen, cari veriler ile çalışan, işlem riskini ölçen, büyük veri analitiğini kullanarak ekonomideki işlemleri anlık olarak tarayan bir vergisel risk analiz sistemidir.

Tüm mükelleflerin mal ve hizmet alış ve satış işlemleri anlık olarak taranmakta, çok sayıda kriter ve veri kaynağından toplanan bilgiler üzerinden işlemlerin risk puanları hesaplanmaktadır. Bir işlemin riskini ölçmek için işleme taraf mükelleflerin geçmiş ve günümüzdeki bilgileri sorgulanarak analize tabi tutulmaktadır.

B- KURGAN Yazılarının Mahiyeti Nedir?

KURGAN yazıları, Bilgi İsteme mahiyetinde olup; ileride yapılacak vergi incelemesinin habercisidir.

KURGAN yazılarına verilecek cevaplar, aynı zamanda faturayı düzenleyen firmalar için yapılması gereken Karşıt İnceleme Tutanağı olarak kullanılacaktır. Dolayısıyla KURGAN yazılarına verilen cevaplar, faturayı düzenleyen firmaların nezdinde yapılacak vergi incelemesinde bir veri olarak kullanılacaktır.

C- KURGAN Yazısı Gelen Firmalar Ne Yapmalıdır?

Vergi Müfettişleri Sahte Belge Kullanımı incelemelerinde 01 Ekim 2025 tarihinden itibaren **sahte belgenin bilerek kullanıldığı esas, bilmeyerek kullanmanın istisna** olduğu kanaatiyle hareket edeceklerdir.

Bu nedenle vergi inceleme raporlarının düzenlenmesi ve değerlendirmesi aşamalarında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 18.04.2025 tarihli 7361 sayılı Genelge yayımlanmıştır.

Bahse konu Genelge ile; bu kapsamda yapılacak incelemelerde, belgelerin bilerek kullanılıp kullanılmadığı değerlendirilirken 306 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğde yapılan açıklamalar ve Türk Ceza Kanunundaki kast unsuruna ilişkin hükümler göz önüne alınarak **13 adet kriter** belirlenmiştir. Vergi Müfettişleri belirlenen bu kriterlerle ilgili gerekli araştırmaları yapacak ve tespit ettiği hususları açık bir şekilde ortaya koyarak raporunu yazacaktır.

Bu yazıları alan firmalar, riskli olduğu yazı ile bildirilen işlemleri Mali Müşavirleri / Yeminli Mali Müşavirleri ile yukarıda belirtilen Genelge ile belirlenen 13 adet kriteri de dikkate alarak gözden geçirmeli ve işlemlerin gerçekliğini ispata yönelik delilleri (mal ve para hareketlerine ilişkin belgeleri) toplanması gerekir.

Firmalar, yapacakları risk değerlendirmesi sonucuna göre, **mutlaka 15 günlük süre içerisinde**, cevap vermelidir.